

PRIMORSKI LIST.

Poučljiv list za slovensko ljudstvo na Primorskem.

„Vse za vero, dom, cesarja!“

„Primorski List“ izhaja 5 in 20 dan vsakega meseca;
ako je ta dan praznik, izide dan poprej.
Velja za celo leto 1 glđ., za pol leta 50 novč.

Uredništvo in upravnništvo mu je v Trstu,
Via Fabbri št. 7. — Nefrank. pisma se ne sprejemajo.
Rokopisi se ne vračajo. — Cena za inserate po pogodbi.

Tečaj I.

V TRSTU, dne 20. maja 1893.

Št. 10.

Tržaške razmere.

Pod tem naslovom smo navedli v 9. št. pogloblitve razloge, ki so napotili slovensko duhovščino tržaško, da je izročila prevažno spomenico c. kr. namestništvu proti zlobnim napadom v tržaškem mestnem zboru in po italijanskih liberalnih časopisih. Danes podamo vsebino te spomenice, ker nam prostor ne dovoljuje, da bi jo doslovno objavili.

Odkar se je vspelo na vrhunec vseh javnih zadev narodnostno vprašanje, pojavlja se od italijanske stranke, ki gospoduje v Trstu, boj proti slovenskim prebivalcem tržaškim, ki je postal zlasti v sedanjih časih toli strasten, da presega že vsako politično dostojnost. Može, ki samovoljno gospodujejo v mestu, zatirajo narodni razvoj Slovencev, pomagajo jim pa tisek, ki služi načelom one stranke. V dosego svojega namena odvrta slovensko mladino od pouka v materinščini po šolah ter ovirajo duhovščino v izpolnjevanju njenega poklica. Zato so vpeljane skoraj po vseh šolah v okolici italijanske vspelednice, dasi je tam primeroma majhno število italijanskih otrok, z namenom, da se polagoma raznarodi slovenska mladina, kar gotovo ni v prid državi. Da se tem večje število slovenskih otrok spravi v italijanske vspelednice, se živahno agituje vsako leto ob začetku šole med slovenskimi stariši, to agitovanje pa tudi ni brez uspeha, ker v istej meri, kakor se polnijo italijanske vspelednice, praznijo se slovenske; vendar pa tudi s tem vspehom še niso zadovoljni, zato ustanavlja „Lega nazionale“ otroške vrtoe, da v njih poitalijančuje še nežne otroke slovenskih starišev, in tu dosežejo še več uspeha. Poleg tega se pa jako ojstro postopa proti posameznim slovenskim učiteljem ter se jim jemlje vsako prosto gibanje. Tako se zatira slovenska narodnost po šolah v okolici. Pa ena pogloblitnih zaprek pri uresničenju pogubnih namenov teh sovražnikov slovenske narodnosti je slovenska duhovščina v okolici, deloma pa tudi v mestu samem; zato pa napenjajo vse sile, da bi to duhovščino pripravili ob vse zaupanje pri ljudstvu ter podpihali proti njej sovraštvo. Da je italijanska narodna stranka tudi v tem pogledu že nekoliko uspeha dosegla, priča vedno naraščajoča vzbujenost proti slovenskim duhovnikom. Pred le posamezno, je sedaj to ščuvanje nekako skupno in splošno po vseh italijansko-narodnih časnikih, društvih in zborih v Trstu. Dne 24. novembra 1892. je poslanec Spadoni v mestnem zboru na jzlobneje napadal slovensko duhovščino,

občinstvo na galeriji in drugi mestni svetovalci so mu hrupno pritrjevali, ugovarjala pa le dva svetovalca. Očitalo se je o tej priliki slovenski duhovščini, da se živahno udeležuje proti-italijanske agitacije, da propoveduje z lece vojsko proti občinskim šolskim zavodom, da seje sovraštvo in neslogo in da je zavoljo svoje nedostatne vzgoje nezmožna, da bi dobro vplivala na prebivalstvo. Ker se pa nobena teh trditiev niti na videz ni podprla z razlogi, velja priznati, da so te trditve neresnične ter bile v javni seji navedene le z namenom, da izgubi duhovščina spoštovanje pri ljudstvu. Dalje pravi „spomenica“ da je slov. duhovščina marsikaj opustila, kar se ne vjema ž njenimi duhovnimi dolžnostmi, da je namreč mirno gledala, kako se steka slovenska mladina v italijanskih šolah, da ondi v čisto tujem jeziku prejema prvi pouk v najpotrebnejših učnih predmetih. Namen šoli pa je n r a v n o v e r s k a vzgoja, katere doseči ni mogoče, ako se vrši poduk v tujem, otrokom neznanim jeziku. Ker pa je duhovnikov sveta dolžnost poklica, da skrbi za versko-nravno vzgojo njim izročene mladine, zato je tudi dolžnost njihova odvrtači vse, kar ovira tako vzgojo. Da pa slovenska duhovščina v tržaški okolici ni povse izvrševala te svoje dolžnosti, storila je to le za-to, da se ohrani ljubi mir. Uzlic tolikej prijznosti in popustljivosti so pa vendar nasprotniki slovenske duhovščine nespravljivi, in ž njimi skupno postopa tudi mestna gosposka, ki iz ničevih razlogov odreká poplačila za cerkvene potrebe ali pa navezuje na take pogoje, ki jasno kažejo, kaj je njen pravi namen. — Iz navedenega je razvidno, kako žalostno je v Trstu stanje slovenske duhovščine in njih vodstvu izročene ljudstva, zato pa je skrajna sila, da se branijo, in to tembolj, ker se povsod upirajo sovražniki družbenega reda, da bi izpodkopali njegovi opori: cerkveno in državno veljavo. Te pogubne nauke odvrtni je mogoče le s pravo ljubeznijo do Boga in ljudi; to ljubezen pa je treba že otroku vcepiti v srce, ker sicer izgubi mož vsako zaslonbo v boju za življenje ter propade v izkušnjah proti veri in domoljubju.

V sklepu spomenice se poudarja, da je slovenska duhovščina odkritosrčno izpovedala svoje mišljenje za-to, da bi se na odločilnem mestu ne mislilo, da se ona ne zmeni za opisano počenje, ter se dodá prošnja, naj namestništvo „vpliva na to, da preneha nesrečno hujskanje

ter da slovenska duhovščina v najodličnejšem zastopstvu tržiškega me-

ščanstva v bodoče ne bode izpostavljena tako sramotnemu obrekovanju.“

Sv. Oče Leo XIII.

Škof v Peružiji.

Kakor se izgovarja ime Slomšek v Slovincih s ponosom in spoštovanjem, izgovarja se tudi ime Peči v Peružiji. Joahim Peči je bil v Peružiji na pravem mestu. Ko bi bil imel italijanski narod samo majhno število takih škofov, prepričati bi se bila dala morda revolucija, ki je Italijo pred Bogom toliko ponižala.

Trdno prepričanje novega škofa v Peružiji je bilo, da je večna in ob enem tudi časna sreča narodova odvisna od dobre t. j. učene in pobožne duhovščine. Zato je hitro od začetka položil vse svoje zanimanje na temeljito izobraženje in dobro vzgojo svoje duhovščine.

Duhovščina je luč sveta. Duhovniki so poklicani svetiti vsem ljudem s pravo in temeljito znanostjo in s pravo in resnično pobožnostjo. O, da bi dobri Bog poslal kmalu vsem narodom same take duhovnike, ki bi bili v resnici luč sveta, pa ne pod mernikom skrita, ampak na visoko stališče postavljena, v katero bi se ozirali, vsi drugi! O, da bi že kmalu izginilo podlo prepričanje nekaterih, ki bi radi, da bi tudi duhovniki hodili se strankami, ker drugače nič ne opravijo! Podlo je to prepričanje! Bog je duhovnike postavil že po poklicu nad vse stranke. Drugi naj se pripravijo med seboj, kolikor hočejo, duhovščina je najvišja stranka, sama zase, v katero naj bi se ogledovale vse druge stranke!

Da bi si vzgojil vzorno duhovščino skrbel je Peči neumorno za škofijski seminar. Prepričeval se je vsaki dan o napredovanju gojencev. Gledal je pozorno, da so bili tudi profesorji vestni v izpolnovanju svojih dolžnosti. Prišel je večkrat nepričakovano v šolo. Profesor Brunelli pripoveduje, da je nekdanj zamudil nekoliko šolo. Ko pa vstopi v šolo, najde že na katedri škofa Pečija, ki je razlagal učencem nek latinski govor. Njegove besede so učence navdajale z velikim navdušenjem. Nato je škof nekoliko po strani pogledal profesorja, smehlja se, kakor je bila njegova navada. Profesor je že vedel, kaj hoče.

Gojenci so ga radi videli in ljubili kot svojega očeta. Njegovo vsakdanje veselje je bilo z njimi pogovarjati se. L. 1858. je sestavil pravila za akademijo (učeno družbo) sv. Tomaža Akvinskega, ki bi se raztezala po celi Umbriji. Ali ustaja, ki je kmalu potem izbruhnila, mu je načrt prekrizala. Ustanovila se je sicer kasneje učena družba sv. Tomaža, pa le za Peružijo in se je imenovala: Zveza duhovnikov, katerih namen je učiti se sv. Tomaža. Vpeljal je tudi pastoralne konferencije v svoji škofiji, katere so za duhovnike najvišje važnosti.

Škof Peči pa ni skrbel samo za učenost svoje duhovščine, ampak tudi za svetost. Sam se je udeleževal duhovnih pobožnosti v semenišču zlasti duhovnih vaj. Vsako leto so imeli tudi duhovniki, kateri so se že trudili v vinogradu Gospodovem, duhovne vaje.

LISTEK.

Zvesti Ivo.

Bila sva si dobra prijatelja v velikem mestu. Jorgij, tako je bilo ime mojemu prijatelju, bil je imovit trgovec. Njegovi predniki preselili so se le-sem iz Grškega. Oče njegov kupil je lepo hišo blizu mojega bivališča. Večkrat sva se z Jorgijem srečavala na ulici, a poznala se nisva, naposled pa sva se sprijaznila, sam ne vem ob kakem priliki. Mene je vedno zanimalo govoriti s kakim ptujcem o njegovej domovini, o jeziku, šegah itd. zato sem Jorgija rad imel, a prikupil sem se tudi jaz njemu, če tudi po svojem mišljenju drugačen.

Nekoč me Jorgij dobi na ulici ter mi pravi: „Pridi popoldne k meni na čašo črne kave, pogovoriti se hočeva kaj; saj na prosto iti danes ni mogoče, ko tako burja piha.“

Obljubil sem mu, da pridem.

Postregel mi je dobro; najprvo prinesel je vina, zatem črne kave, in, če hočete, še finega turškega tabaka.

Jorgij je znal, da rad slišim kaj o njegovej domovini, zato mi je tudi najraje o tem pravil.

Nad nama visele so na steni tri slike; mož v najlepši dobi, žena še čvrsta, ter starec prosteje opravljen.

„Glejte tu“, mi reče, „tri slike iz naše preteklosti. Oni mož je moj ded, žena moja babica, a ta-le starec je zvesti sluga Ivo. Čudno se Ti pač zdi, da je poleg slik gospodarja in gošpodinje tudi slika sluge, a povedati Ti hočem zakaj.“

Začel je praviti tako-le:

„Ded moj, kojega vidiš tu na sliki, bil je doma iz Italije, doli v Kalabriji mu je tekla zibel. Imel je pa ded brata, ki je bil bogat trgovec v mestecu Z. na Grškem; ta pa je umrl ter premoženje pustil mojemu dedu. Ded je tedaj doma vse poprodal ter se preselil v pomorsko mestece Z. Dobro mu je šlo, denarja je imel obilo, ker morská trgovina je bila včasih dokaj boljša kakor danes. Z vsem je bil zadovoljen moj ded, le verskih obredov grških razkolnikov se ni mogel privaditi. Od doma navajen je bil živeti strogo po pravilih svoje katoliške vere, videl je v duhovnikih prave poslance božje, vnete za razširjanje večnih resnic. Na grškem pa je bilo drugače, vse mlačno brez prave gorečnosti. Ko se je imel ded poročiti, ni si iskal bogate neveste na Grškem, temveč šel je na dom po ubožno, a pošteno dekle; seveda so ga zato ljudje nekako čudno gledali; toda dedu je bila vera nad vse drugo in ni se zmenil, kaj klevetajo ljudje.“

Tik morja imel je ded krasno vilo z lepim vrtom, ki se je razprostiral do brega; v tej vili stanovala je babica s svojim jedinim sinom, mojim očetom, ki pa je bil takrat še otrok. Zvečer je prihajal ded iz prodajalnice in večerjali so navadno skupaj na vrtu. Po večerji zabavali so se vsak po

Ně smemo tudi zamolčati njegove velike skrbi za dobro podučevanje krščanskega nauka v šoli. Resnica je, da je dobro podučevanje krščanskega nauka v šoli odločilen del v pastirstvu. Kar se položi mlademu človeku v glavo in srce, ostane za vselej. Zamuda ali pomanjkanje v tem oziru se nikoli kasneje ne more več poravnati. To delo zasluđuje, da položijo vanje duhovniki svoje najboljše moči, ker šolski otroci bodo prihodnji gospodarji in naš prihodnji narod.

Škof Peči je izdal v ta namen l. 1856. škofijski katekizem in prekrasen navod, kako se ima poučevati krščanski nauk.

Ali žal — da je njegovo plodnosno delovanje skalila ustaja, ki je l. 1859. izbruhnila v Italiji. Ze prihodnje leto so Piemontezci začeli obsedati Italijo. Peružija je bila brž od začetka v njih rokah. Le malo dežel je ostalo še rimskemu papežu.

Italijanska vlada je začela strašno gospodariti in gospodariti še dandanes se sv. cerkvi, njenim osebjem in cerkvenim premoženjem.

Peči je izdal oglas na svojo duhovščino naj se kljubu vsej zlorabi svetih reči, strogo ravnajo po cerkvenih obredih.

Velika stiska in revščina je prišla nad ubogo duhovščino. Kar se ni še pri nobenem narodu zgodilo, zgodilo se je pri surovih Piemontezih, da je duhovščina, t. j. posvečeno osebo, moralo v vojsko z drugimi vojaki. Leta 1864. je spisal Peči protest proti Viktorju Emanuelu radi vojaške postave, ki so ga podpisali vsi umbrijski škofje. Ta protest je silno oster in kaže o nevstrašenem pogumu Peči-

jevem nasproti krivicam laške vlade. V tem protestu očita Viktorju Emanuelu, da ni za njegovega vladanja v deželi nobena reč več sveta. Vse se napada. Napada se Bog, prečista Devica Marija, napadajo se cerkve in njih premoženje, napada se sv. Križ in sv. Zakramenti, napada se cerkveno osebo in duhovniki so primorani v vojsko. Nič ni več svetega. Protest končuje: Noben izobražen narod v Evropi ni obveljavil še takšne postave! Ali naj daje Italija, katoliška Italija svetu tak izgled? Visokost! Nehajte, za božjo voljo, s takimi postavami, katere so vedno hujše in katere se množijo v gorje sv. Cerkvi, pa gotovo tudi v gorje državi.

Po prizadevanji škofovem so duhovščina in dobri verniki s svojim denarjem odkupili tiste duhovnike in bogoslovce, ki so služili v vojski, ker pomanjkanje duhovnikov je na ta način nastalo veliko.

V največo sramoto italijanski vladi pa je, kar čitamo o starih in bolnih duhovnikih. Vlada je oropala vse cerkveno premoženje in ubogi stari in bolni duhovniki so se komaj branili smrti od glada. Tako je plačevala izobražena, nova Italija sivolasim starčkom, ki so zanj toliko storili.

Duhovščina in dobri verniki so po prizadevanju Pečijevem ustanovili: Pobožno družbo za uboge duhovnike, da bi s tem kaj olajšali tužno stanje starih in bolnih duhovnikov.

Tako znajo gospodariti liberalci! Njih roka, ako prevlada, je trda in skopa, njih vlada grozovita, njih postopanje surovo.

Narodno gospodarstvo.

Naši okoličani in Tržaški oderuhi. Iz spodnje okolice se piše: Znano nam je iz gotovih virov,

svoje; ded je bral kako knjigo, babica pa se je sprehajala po vrtu in se radovala s svojim sinom. Za družbo niso marali, saj so znali, da so ptujci, katere drugi več ali manj zavidajo in po strani gledajo.

Neki večer pa je bil osodepoln za vso družino. Po navadi bili so zopet na vrtu. Tiho in mirno je bilo na okoli, nihče bi se ne bil nadejal slabega, ali glej! Na tistem kraju, kjer je bil oče, počila je puška, bridek glas zaslišal se je za tem kakor glas zadetega človeka, potem je bilo vse tiho. Babica sprva ni znala kaj se je zgodilo, toda stari Ivo je urno uganil, kaj mora biti. Hitro zagrabi otroka in potegne tudi babico za seboj v hišo ter zapahne vežna vrata. Oni so bili rešeni, ali kaj je z dedom? Gledati za njim bi ne pomagalo, zgodilo bi se še kaj hujšega. In res, komaj so bili v varnem zavetju, zagledajo, kako neznani ljudje, morski roparji, po vrtu stikajo in nekaj iščejo. Hoteli so najbrže vjeti otroka, ter zanj potem zahtevati veliko odkupnine. Gotovo bi ga bili tudi dobili, da ga ni stari Ivo o pravem času spravil v varno zavetje.

Oče je gotovo mrtev, pravi Ivo, čul sem puškin pok, za njim bridek vzdih. Roparjem pa zanj ni bilo toliko, temveč iskali so dobiti otroka v svoje roke. Znam, gospa, da Vam britkost trga srce, ali zaupajte v Boga, ki v dobro obrne tudi najhujšo nesrečo.

„Lahko si misliš“ pravi Jorgij, koliko je trpela takrat uboga babica! Nepopisljive bolesti je morala pretrpeti tisto noč, najhujša pa je bila negotovost,

da plačujejo naši okoličani nekaterim tržaškim oderuhom Italijanom do 10% obresti ali celo več! Do-

kaj je z možem, jeli morda še živi v strašnih bolečinah — ali pa mrtev v goščavi kraj morja.

Očes tisto noč ni zatisnila; rada bi bila videla moža vsaj mrtvega pred seboj, toda nihče se ni upal iti ponj, saj si je lahko mislil, da ga za tem ali onim grmom čaka nabita roparska puška.

Tu pa se je zopet pokazal junaka stari zvesti Ivo. Bila je polnočna ura; temno je bilo kakor v rogu, ali Ivo se splazi na tihem po vrvi raz okno; hotel je na vsak način izvedeti, kaj se je zgodilo z gospodarjem. Šel je po samotnem, skrivnem potu proti kraju, kjer je popred čul pok strela; plazil se je po trebuhu, da bi se ne izdal. Srečno je prilezel do deda in z grozo se prepriča, da ga ni goljufala slutnja — bil je mrtev. Tu pa je starca premagal čut ljubezni do svojega gospodarja, pal je nanj, ter se britko zjokal. V tem trenutku pa počí puška in krogla zazvenči Ivu nad glavo. Ivo pa ne pomišlja dolgo, ločiti se ne more od gospodarja, zato ga zvelče seboj do morja, skoči v vodo in plava z mrtvim gospodarjem od kraja.

Hoo-lum! se oglasi zdajci glas iz goščave, potem se čujejo urni koraki in puške pokajo za plavalcem. Toda Ivo je bil že predaleč, nobena krogla ga ni zadela.

Ko to roparji vidijo, skočijo urno v čoln, kateri so imeli pri kraju, ter hite za plavalcem. Ivo jih je opazil, se hitro obrnil ter s truplom plaval zopet proti bregu nazaj in tako ušel gotovej smrti. Kmalu je bil zopet pri kraju; z veliko težavo izvleče mrtvega gospodarja iz vode ter ga položi na travo;

tični krvopivci pa niso še zadovoljni s temi nezaslišanimi obrestmi uboge raje, temveč zahtevajo še raznih darov od ubogih dolžnikov, kakor na pr. sadja, vina itd.

Več takih oderuhov obogatelo se je že s krvavimi žulji našega ljudstva, a vrhu vsega tega so ti oderuhi še nezaslišani sovražniki našega naroda.

Noseč take neznosne obresti dotičnim krvopivcem, dela si toraj naš okoličan škodo v gmotnem in narodnem obziru.

Take naše okoličane opomniti je na naš jedini denarni zavod v Trstu — na „Tržaško posojilnico in hranilnico,“ katera daje posojila proti 6°/_o obrestim.

Ako se poslužujejo naši ljudje tega zavoda, pomagajo sami sebi — a vrhu tega pomagajo razširjevati delovanje naše „Tržaške posojilnice in hranilnice“.

Dotičnim veljakom (in morda tudi č. gg. duhovnikom) okoličanskim morala bi biti torej v tem oziru sveta dolžnost nagovarjati domače ljudstvo, da se poslužuje domačega narodnega zavoda.

Naše ljudstvo ulaga svoj denar še vedno pri tujih zavodih, čeravno plačuje naša „Tržaška posojilnica“ več obresti (4°/_o) od hranilnih ulog, kakor drugi tržaški nam nasprotni zavodi! „Novičar“.

S Tolminskega. Nov načrt cestne postave. Deželni odbor je sestavil načrt nove cestne postave ter ga baje predložil dež. zboru v pretresovanje. Slučajno nam je prišel nov načrt v roke, zato ne bo od škode, ako nekoliko več besedi napišemo o tem.

Nismo sicer študirali postav na Dunaju, da bi zamogli si prisvajati pristojnosti v razsojevanju. Vendar sodeči po britkih izkušnjah od vlade razpuščenega cestnega odbora v Tolmini in drugih samoupravnih oblastnih si usojamo zapisati proti

potem pa gre mirno v hišo povedat, kaj se je zgodilo.

Kar se je dalje godilo, si lahko sam misliš, dé mi Jorgij.

„Žalostna je tvoja povest“ pravim mu, toda „povej mi še do konca, ali se je kedaj izvedelo kaj o roparjih?“

„Nikoli“ pravi mi Jorgij; naši ljudje jih niso mogli zasledovati, pravica pa jih ni hotela, saj znaš, da se katoličanom ne gre rado na roko. Naši pa so bili katoliške vere, skoraj ptujci v mestu Z. kedo se-li bo potegnil zanje?

Ko je bilo vse zastonj, sklenila je babica posestvo prodati, trgovino oddati drugim, ter preseliti se v Ameriko. Vendar pa so jej odsvetovali sorodniki, ki so bili tu v našem mestu, rekši, naj se preseli rajše semkaj. Babica jih je ubogala ter prišla le-sem, in njen sin — moj oče — začel je veliko trgovino. Kmalu potem je babica umrla pustivši premoženje mojemu očetu.

„In kaj je bilo z Ivom?“ prašam jaz.

„Ivo,“ pravi mi Jorgij, ostal je pri dedu. Mesec dni po onem dogodku zbolel je ter po kratki boleznini umrl. Zakopali so ga poleg deda; tako leži združen z njim, kateremu je toliko let služil. Pač zasluži stari Ivo, da se ga spominja ves naš rod; v življenji verni sluga dedov, počiva sedaj kot varuh poleg njega daleč od nas sorodnikov. Mir in pokoj dušama obeh!“

novemu načrtu sledeče pomisleke. § 9. se glasi: Samo če ga (cestni odbor) je deželni odbor poprej v to pooblastil, sme cestni odbor prodati, zastaviti nepremičnine spadajoče k premoženju cestnega okraja, sklepati posojila ali kupovati nepremičnine.

Po tem takem bi zadoščalo, da cestni odbor dogovorno z dež. odborom dovoli posojilo, in pogodba je veljavna; cestni odbor bi imel vsled te odločbe pravice nalagati davkoplačevalcem naklade v povračilo dolga ne glede na to, ali so davkoplačevalci s tem zadovoljni ali ne. Nam se zdi, da brez ovinkov govorimo, ta določba še precej krivična.

Vže zdrava pamet veli (in na tej slone ali vsaj bi morale sloneti vse postave), da pravico ugovarjati posojilu bi morali imeti tisti ki plačujejo in ne tisti ki oskrbujejo.

Nova postava bi se morala tako glasiti, da cestni odbor, preden bi si hotel izposoditi denarja, bi moral dotični sklep naznaniti vsem županstvom, naj ga v zmislu § 81. občinskega reda razglasijo občinarjem, Povedati bi se moralo, koliko, zakaj in pod katerimi pogoji misli cestni odbor si izposoditi. In ta razglas bi moral biti pribit na očitnem kraju, da ga lahko vsak davkoplačevalec prebere. Če v 14 dneh se nihče ne oglasi proti posojilu, potem še-le bi imel cestni odbor dogovorno z dež. odborom si izposoditi potrebnega denarja.

Zakaj mi to zahtevamo? Kdor je količkaj pazljivo razmotrival čudne reči, ki so se godile pri nekaterih samoupravnih oblastnih v zadnjih letih, gotovo bo koj spoznal, da taka postava bi bila na pravem mestu. Tu se zmislim na besede, katere se nahajajo v uvodnem članku: Tako, nepoučeno in nezavedno ljudstvo je navadno tudi needno in nedosledno, ter se dá slepo voditi. Dve — tri glave vodijo časih celo občino. („Prim. List“ št. 2.) Mi pa rečemo: Ne, celo občino, dve tri glave vodijo časih cel okraj in slepijo uboge davkoplačevalce.

Zato je sveta dolžnost dež. poslancem, da pri novem načrtu na vse možne slučaje računajo. Sploh pa opozarjamo deželne poslance na § 76. občinskega reda, ki pravi, da, preden starešinstvo dovoli posojilo ali kako veliko delo, morajo v to privoliti vsi tisti ki v občini vsaj tri četrtine vsega v občini predpisanega davka plačujejo! Zakaj torej bi se nekako tako ne glasil tudi § nove cestne postave. (Dalje prihodnjič).

Pogozdovanje Krasa. V Komenskem okraju nasade kakih 100000 drevesc. Da bi bili Kraševci nekdanj tako pridno sadili, kakor so marljivo sekali, bi ne bilo treba sedaj ogromnih stroškov za pogozdovanje Krasa. Posesniki gozdov! Vsadite vsaj toliko, kolikor posekate, skrbeli boste za-se, pa tudi za potomce!

Dopolnilna volitev štirih starašin prvega razreda v Solkanu vršila se je 5. maja. Na volišče došli so visoki gospodje grofi Alfred Coronini, Žiga Attams, in Lanthieri. Grof Thurn poslal je svojega oskrbnika. Katoliško-narodna stranka imela je dvetretjinsko večino. Laško-liberalna stranka svesta si manjšine in gotovega propada, ni se upala ni na volišče. Zmaga sijajna. Čast zavednim katoliškim, zvestim avstrijskim volilcem! Sreča Solkancem! Na svoji zemlji so sami gospodarji.

Cerkev in šola.

Koliko moči se porabi pri plesu?

Nek zdravnik si je postavil zanimivo nalogo preračunati, koliko moči se porabi pri plesu, ter dobil, da plesalka, ki pleše vse plesove enega večera, bi lahko s to močjo napravila 30 kilometrov poti. Ako pomislimo, da to dela večinoma po prstih hodeč in največkrat v jako stisnjeni obleki, ni čudno, da si marsikatera nakoplje smrtno bolezen. Ako bi unetej plesalki rekel, da bode morala peš prehoditi 30 km. poti, gotovo bi strahu omedlela pred toliko daljavo, ker bi morala hoditi 8 ur nepretrgoma, in vendar jo ples tako zelo veseli. Ni se čuditi toliko priprostemu ljudstvu, a čuditi se je omikancem, ki se mnogokrat bojijo vsake malečnosti, ki bi jim mogla na zdravju škodovati, a plesa se udeležujejo s tolikim veseljem. Ker pa smo prepričani, da te skromne vrstice ne bodejo nobenemu plesalcu, še manj pa plesalki uzele veselja do plesa, vendar naj blagovoljno sprejmejo vsaj dober svet ter naj plešejo pametno, da jim ne bo ples v škodo na telesu ali pa celo na duši!

Katoliški škof — vzgled krščanske ljubezni.

V mestu Angers na Francoskem je nastal velik ogenj. Ko izve to tamošnji škof Matthieu, hiti spremljan od dveh duhovnikov na kraj nesreče ter dve uri neutrudljivo pomaga, kjer je najbolj treba. S pomočjo treh družih mož je prenesel bolnega starčeka ležečega na žimnici. Ljudje so škofa prosili, naj se varuje, vendar on je pogumno ustrajal

do konca, da so ogenj skoro popolnoma pogasili. — To je prava krščanska ljubezen, ki samo sebe žrtvuje za bližnjega!

Sedanje visoke šole — brezverske.

V Parizu na Francoskem je stara in dokaj imenitna šola z imenom Sorbona, ki je nekdanj slovela zavoljo učenih mož, ki so na njej učili, mej njimi je bilo več katoliških učenjakov in svetih mož. Sedaj je pa na tej šoli vse drugače: mesto katoliških nauk se vceplja v srca nežne mladine sovraštvo do Kristusove Cerkve in brezverstvo. Nek profesor Aulard je razlagal zgodovino francoske prekucije v preteklem stoletju, pa je pri tem tako pouzdigoval in v zvezde koval tedanje krivoloke, ki so povzročili toliko gorje ne samo na Francoskem, ampak po celem Evropi, da se je ta gotovo nezasluzena pohvala celo mladim poslušalcem pristudila ter so počeli kričati, naj že vendar neha proslavljati moze, ki so bili domovini le v škodo in sramoto; in tako je bil profesor prisiljen popustiti svoj učenjaški stol. — Žalibog, da ni samo v Parizu tacih brezbožnih profesorjev, ampak tudi po drugih krajih, ki porabijo vsako priliko posebno pri poduku v zgodovini, da neusmiljeno udrihajo po katoliškej duhovščini, po papežih, jezuitih, po cerkvenih ustanovah ter tako jemljejo mladini spoštovanje, katero smo dolžni sv. Cerkvi. Je mar čudno, da imajo novodobni omikanci tako čudne pojme o cerkvi? Ne! čudno je le, da ohranijo nekateri sploh še kaj vere, katero jim je vcepila v srce mila mati v nežnej mladosti.

Politični pregled.

Domače dežele: Volitve za Trst so napovedane na 29. maja in sledeče dni. C. kr. namestništvo je sklenilo, da se mnogim reklamantom da volilno pravo, katero jim je bil magistrat odrekel. Pomnožilo se je s tem sklepom število volilcev v prvem razredu za 12, v tretjem za 370 in v četrtem za 126. Novi volilci četrtega razreda so skoro sami Slovenci. Vršila so se neka pogajanja med zmerno italijansko stranko in slovensko, pa so se izjalovila, ker Italijani, naj se imenujejo zmerni ali progresovci, v narodnem oziru ne prijenjajo le za las ne. Pogajanja bi zamogla vspešna biti le s katoliško stranko, katere geslo bi bilo: Vsakemu svoje, a taka stranka se v Trstu še ni začela zbirati. Lahki silijo tudi v slovansko okolico in so za IV. okraj že postavili svojega kandidata, ki bo pa menda ploh vlek. Poskušali bodo tudi v drugih okrajih, kjerkoli bodo imeli količkaj upanja do zmage. Zato je sveta dolžnost Slovencev, da vsi pridejo na volišče in enoglasno, složno oddajo glase za moža, za katerega se odločijo pri volilnih shodih, ki se ravno sedaj vrše v raznih krajih okolice.

V goriškem deželnem zboru izročil se je predlog deželnega odbora o premembi postave zastran razvrstitve in plače ljudskih učiteljev posebnemu šolskemu odseku, v kateri so bili poleg štirih Lahov voljeni Slovenci: dr. Ivančič, dr. Gregorčič, dr.

Tonkli. Po tem predlogu bi se učiteljska plača vsaj nekoliko zboljšala.

Deželni zbor *Kranjski* zaključil se je 13. maja. Sklenil je v tem zasedanju, da se Glasbeni Matici dá brezobrestno posojilo 6000 gld., da se zida nova bolnišnica v Ljubljani, za katero so stroški proračunjeni na 573.000 gld., da se ustanovi deželni zavod za gluhoneme in slepe otroke na Kranjskem, in je odbil prošnjo za polajšavo legalizacije, katero vsak deželni zbor po sklepu državnega zbora dne 10. junija 1890. zamore nakloniti svoji deželi. Polajšava obstoji v tem, da za vknjižbo, prepis ali izbris listin, ki ne presegajo vrednosti 100 gld., ni potreba notarskega pisma in ne notarske legalizacije odpisov, kar je oboje precej drago, in bi se z njo prihranilo veliko stroškov, ker je takih prepisov na Kranjskem blizo polovica vseh prepisov.

V *štajerskem* dež. zboru se je predlog, naj večja trgovinska in obrtna podjetja, ki ceste posebno rabijo, tudi večje doneske plačujejo za vzdrževanje cest in potov, izročil deželnemu kulturnemu odseku; sklenil je osnovati sadjarsko in vinarsko poskuševališče na sadjarski in vinarski šoli v Mariboru.

V *Galiciji* prišli so na sled velikim tihotapstvom, pri katerih so prizadeti samo židovski trgovci. Židje si jako prizadevajo, da bi se preiskava o tej stvari ustavila, ali vsaj omejila na malo oseb, in v svojih

liberalnih listih tožijo, da trgovina v Galiciji trpi zaradi te preiskave (brrr zaradi preiskave, ne pa zaradi goljufije!) Krakovski židje poslali so celo prošnjo nadškofu olomuškemu (škofu! Židje!), da se potegne za zaprte žide! — Lani se je vsled agitacije židovske več ljudi iz Galicije preselilo v Rusijo, kjer pa niso našli, kar so jim sleparski agenti obetali; zato so se vrnili v Galicijo, kjer pa morajo zdaj stanovati pri tujih ljudeh in živeti ob dnini, ker so poprej hiše in posestva prav po ceni prodali večinoma židom.

Na *Dunaju* so vse večje trgovine in podjetja v židovskih rokah, v mestnem zastopu imajo židovski prijatelji odločilno besedo, v šolah je vedno več židov, pa Dunajčanov to ne vznemiruje toliko, kolikor strah pred Čehi, ker se je v gledališču enkrat že igralo po česki, in ker imajo Čehi jedno češko ljudsko šolo! — Vlada je *Dolnje Avstrijskem* u zboru predložila predlogo o zakonu, s katerim se omeji razkosavanje zemljišč; zbor je predlog izročil posebnemu odseku. Židovska glasila se jezé nad tem predlogom, ker se jim ž njim nekoliko omeji trgovina s posestvi.

Na *Češkem* se nadaljuje boj mej strankami. Dr. Grégr je utemeljujoč svoj adresni predlog žugal vladi, da Čehi zapuste dažavni zbor, ako se ne izvrši državno pravo.

Ogerske cerkvene politične predloge obsodila je gosposka zbornica, ki je 10. majnika z 81 glasovi proti 56 odobrila Szapary-jev predlog, da ne odobruje vladne cerkvene politike. Ministerski preds. pa je pri budgetni obravnavi na to odgovoril, da ga glasovanje gosposke zbornice ne bo motilo pri njegovi cerkveni politiki, ampak bo nadaljeval po začetem potu, dokler ga podpira krona in spodnja zbornica. Predloga o vrejevanju učiteljskih plač ni ugodna ne verskim ne narodnim potrebam ogerskega prebivalstva, ker po tem zakonu šola postane edino le pomažarovalnica; gojenje katerega koli nemažarskega jezika, ceni se na Ogerskem za državi nevarno.

Vnanje dežele: Na *Nemškem* je razpuščen državni zbor, ker je odklonil novo vojaško predlogo.

Volilni boj bo hud. Celo cesar Viljem je povedal svoje mnenje in s tem vsekako vpliva na volilce. Rekel je, da ni pričakoval, da se odkloni vojaška predloga, in se nadja, da jej pritrdi novi zbor. Ko bi se pa še sedaj motil, hoče storiti vse, kar more, da se doseže povečanje vojske, ker je to potrebno za ohranjenje miru!

Iz *Laškega* se javlja, da bode papež koncem prihodnjega meseca imel konzistorij, pri katerem podeli kardinalski klobuk Galimbertiju in Vaszariju. Zlato rožo pošlje kraljici Belgijski. — V poslaniški zbornici laški je Barzilai interpeloval ministra zastran postopanja tržaške policije o priliki srebrne poroke laškega kralja, na kar mu minister ni znal kaj odgovoriti. Umrli je bivši minister Seismit Doda, ki ni bil nikdar prijatelj Avstrije, temuč že l. 1848. udeležil se v Veneciji vstanka proti Avstriji.

Na *Ruskem* bi bil blizo Harkova kmalo ruski dvorni vlak skočil iz tira, ker so neznani zločinci odtrgali jedno šino. Preprečil je nesrečo železniški stražnik, ki je o pravem času opazil to zlodejstvo in s streljanjem dal znamenje, da so vlak vstavili.

Angleško. Londonski židje obrnili so se do šolske uprave naj se veronauk v šolah ne uči na verski, ampak na neutralen način, da se ne kratijo interesi tistih, ki nimajo nobene vere! Angleška zbornica vsprejela je l. § postave o samoupravi Irske s 309 glasovi proti 267. Pariški list 'Gaulois' pravi, da kraljica Viktorija namerava odpovedati se vladarstvu.

V *Bolgariji* vršile so se volitve za novo sobranje, in je zmagala stranka, ki pritrjuje premembi ustave. Knez Ferdinand in kneginja sta bila navdušeno sprejeta od naroda in duhovstva v Svistovem in potem dalje potovala v Trnovo.

Srbski polkovnik Markovič je naznanil sultanu nastop vlade kralja Aleksandra; sultan ga je vsprejel dobrohotno in mu podelil red 'Medžidje'. Radikalna stranka izjavlja, da bode razveljavila zakon, po katerem je kraljevim staršem prepovedano prebivati v Srbiji. Vlada je sklenila slovesno in oficijelno sprejeti vračujočo se kraljico mater.

Dopisi in razne novice iz slovenskih in drugih krajev.

Cerkno. Dne 7. t. m. bil je slovesno vmeščen preč. g. Ivan Murovec župnik-dekan. Od vseh strani je privrelo ljudstvo, da bi se vdeležilo redke slovesnosti. Tudi č. g. duhovniki so se zbrali v obilnem številu v župnišču, od koder so v slovesni procesiji spremili novega dekana v cerkev. Slovenske in cesarske zastave so plapolale raz oken; krasni slavoloki s primernimi napisi so se dvigali pred cerkvijo. Kerdelce malih koderk je iz koškov potresalo cvetlice po cesti, koder se je pomikala procesija. Prišedši v cerkev oglase se veličastne orglje, na katere je igral velč. g. I. Kokošar župnik Šebreljski.

Vis č. g. tolminski dekan J. Kragelj nagovori ljudstvo izpred oltarja ter predstavi novega dekana. Nato je sledila slovesna sv. maša. Pela se je Wittova Preismesse. Opažali smo tudi ta dan, da je bil cerkveni zbor pomnožen. Po odpetem evang. pojašnjuje na leci viš. č. g. dekan s kratkimi besedami pomen slovesnega dne. Med drugim pravi: Vi občinski

zastopniki — ste poklicani pomagati novemu dekanu v vinogradu Gospodovem. Pač lepe besede, na pravem mestu in o pravem času. Cerkljanski občinski zastopniki bodo pač radi besede dekanove v spominu ohranili!

Po dovršenem duhovnem opravilu so se zbrali povabljeni v župnišču. Vlado zastopal je c. kr. komisar Polley. Med obedom je prvi napil novi dekan sv. Očetu papežu in presv. cesarju, za njim pa drugi. Po obedu je bila v Jurmanovi krčmi veselica brez plesa. Tako se je vršilo vse v lepem redu in zadovoljnega srca smo se vračali vsak na svoj dom.

Novemu dekanu želimo, da bi dolgo let vztrajal v težavni službi ter voščeč mu obilnega sadu trudapolnega dela, kličemo: Bog Vas živi še mnogo let!

V Koprivnici zgorela je jedna hiša; rešili so, kolikor so mogli. Sosedna hiša je močno poškodovana.

Lega nazionale zida, kjer le more, potujčevalne laške šole in otroške vrte. Sedaj predloži vodstvo ločniške podružnice lege pristojnej oblasti načrt novega otroškega vrta s prošnjo, da bi ga smelo odpreti nemudoma. Slovence pogoltnili bi radi nasprotniki kar žive. Upamo, da bo prazen njih trud.

Poskus samomora. Franc Šafarik, Moravan iz Avsterlic, poskusil se je vstreliti. Kroglja ostala mu je v ušesu. Odvedli so ga v bolnišnico. Prišel je na poti iz Rima do Gorice. Potrebne za življenje ni imel. V pismu navedel je uzrok samoumora, češ: naveličal se je živeti.

Umor. Med Logom in Strmecem (predilska cesta) je vandrovec siloma oskrnil in umoril 9letno devo. Zločinca so že vječili.

V Plaveh dobili so nov poštni urad. Zares treba ga je bilo.

Nesreča. Č. g. Anton Slokar, vikar banjski si je roko zvil in na glavi močno pobil pod sv. Goro. Vsaj štiri tedne bo zadržan v pastirovanju. Nesreča nikdar ne spi.

Shod katol. delalskega društva v Mirnem je glavarstvo zabranilo, ker zboruje deželni zbor.

Umrl je 4. maja v Romansu preč. g. župnik in častni kanonik Franc Petcosig. Pastiroval je okroglih 60 let. Slučajno bil je imenovan ravno v dan smrti vitezom. Večni mir njegovej duši.

Značilno. „Corriere di Gorizia“ objavil je med domačimi novicami 23 mestnih starešin imena, v katerih je staknila učena glavica črke sestavljajoče sledeče besede: Bodite liberalci in narodnjaki (Siate liberali e nazionali.) Da hoče imeti Corriere v mestnem zastopu le prostomišljenikov in zagrizenih Lahov, je naravno.

Duhovne vaje. V bogoslovnici v Gorici imeli so četrtoletniki duhovne vaje. 14. maja dobili so subdijakonot; 27. maja bodo posvečeni v dijakone in 25. junija v mašnike.

Nesreča. Anton in Štefan Kukovec, iz Marsina (beneška Slovenija) sta se ponesrečila na ledu, sekajoča drv v kres vrh Matajurja v proslavo srebrne poroke laške kraljeve dvojice. Zdržala sta 1000 m. globoko po pečinah in se ubila.

Duhovniške spremembe v tržaški škofiji: č. g. L. Sloković iz Salvore v Žminj kot namestnik župnikov, č. g. A. Zidarič v Salvore, č. g. Korbar odpuščen iz škofije, č. g. J. Marchio iz Umaga v Buje, č. g. A. Gini pa v Umag kot duh. pomočnik; č. g. J. Kociper v Kastav kot kapelan, v Mune kot župni upravitelj č. g. A. Šlemberger, v Hrušico pa č. g. J. Šifrer. Preč. g. kan. J. Jan je šel v zasluženi pokoj, Dolinsko župnijo bo oskrboval č. gosp. Tomšič. V Ricmanje je prišel kot kapelan č. g. J. Velharticky, na njegovo mesto v Dolino č. g. R. Logar. — (Zaostalo. Op. ured.)

Častni kamorniki papeževi so bili imenovani: vlč. g. dr. Ant. Mahnič prof. bogosl. in velezasluženi urednik „Rimskega Katolika“; vlč. g. L. Martelanz, župnik pri sv. Antonu star. v Trstu, in vlč. g. J. Orbanic, prošt v Pazinu. Čestitamo!

V Rim so se odpeljali 15. t. m. božjepotniki iz tržaške škofije pod vodstvom p. n. g. bar. Albera in vlč. g. dr. Ivanič-a. Skupno jih je 146. Za 18. maja je bilo napovedano zaslišanje pri sv. Očetu.

Pri sodnijski obravnavi v tožbi vlč. g. župnika Thalerja proti poslancu Spadoniju, je bil Spadoni oproščen zatožbe, češ, da je vse govoril „bona fide“, g. župnik pa je obsojen poravnati pravnih troškov. Tožnikov zagovornik dr. Gregorin je vložil priziv.

Volitve v tržaški mestni svet se bodo vršile: v mestu za IV. volilni razred 29. t. m., za III. raz. 2. in 3. junija in za I. razred 9. junija. — V okolici dne 11. junija in sicer za I. volilni okraj v šolskem poslopju v Škednju, za II. v šolskem poslopju pri Lovcu (Revoltella), za III. v šolskem poslopju pri sv. Ivanu, za IV. v šolskem poslopju v Rojanu, za V. v šolskem poslopju v Trebičah, za VI. pa v šolskem posl. na Proseku.

Iz Opčine. Mladeneč, o katerem so poročali časopisi, da je legel na železnični tir pri stražnici na cesti iz Opčine do Sežane, se je bil malo pred smrtjo sprl s svojo materjo, jo nekda tudi udaril, potem pa se v krčmi upijanil. Šel je potem proti vasi Briščeki ter obležal tam na železnici, kjer je našel nesrečno smrt. Truplo so prenesli na Prosek. Varujte se pijanosti in spoštujte stariše!

K O L E D A R.

21. maja Binkoštna nedelja. Ta praznik so obhajali Judje v spomin na postavodajo na gori Sinaj, mi pa obhajamo v spomin na prihod sv. Duha, ki je nam po apostelnih pokazal pot krščanske popolnosti ter z lučjo sv. vere pregnal tmine paganstva. Žal, da mnogi še vedno bolj ljubijo temo kot svetlobo. Molimo, da nam sv. Duh um razsvetli in srce ogreje z ognjem sv. ljubezni, da se vresničijo besede: Razlij svojega Duha in vstvarjeni bodo, ter boš obnovil obličje zemlje.

22. Bink. ponedeljek, zapov. praznik.

28. Prva nedelja po Binkoštih, praznik svete Trojice. Kristjan, spominjaj se, da si bil krščen v ime Boga Očeta, Sina in sv. Duha, ter spolnuj krstno obljubo!

30. torek, sv. Ferdinand kralj.

31. sreda, sv. Angela, devica.

Četrtek 1. junija. Praznik presv. Reš. Telesa. Zares svet dan, ko se da sam Bog v podobi kruha nositi po mestih in vaseh, da ga kristjanje pobožno molijo. Žal, da po nekaterih krajih pri procesijah neki ljudje le zijala prodajajo.

4. junija 2. pobink. nedelja.

Urniki službe božje.

I. Cerkevni govori v slovenskem jeziku v Trstu.

1.) Pri sv. Antonu nov. vsako nedeljo in praznik ob 6 $\frac{1}{2}$ zjutraj in 3 popoldne.

2.) Pri sv. Antonu star. vsako nedeljo in praznik ob 6 $\frac{1}{2}$ zjutraj in 3 $\frac{1}{2}$ popoldne.

3.) Pri sv. Jakobu vsako nedeljo in praznik ob 9 dopolne in 3 popolne.

II. Cerkevni govori v slovenskem jeziku v Gorici.

1.) V stolni cerkvi vsako nedeljo in praznik ob 6. zjutraj.

2.) Pri sv. Jgnaciju na Travniku in pri sv. Vidu na Placuti vsako nedeljo ob 6. zjutraj.

3.) Pod Turnom vsako drugo nedeljo ob 6 zjutraj.

4.) V semeniški kapeli vsako nedeljo ob 3 popoldne.

5.) Na Kostanjevici vsako tretjo nedeljo v meseci ob 2 in pol popoldne za tretjerednike.

Vozni red na državni železnici.*a) Trst - Hrpelje - Divača.*

Odhod iz Trsta: Sv. Andrej.

Trst (Sv. Andrej):	7-50	4-35	7-20
Ricmanje	8-11	4-55	7-41
Boršt	8-15	4-59	7-45
Draga	8-29	5-13	7-59
*) Hrpelje-Kozina	8-40	5-25	8-10
Rodik	8-56	6-21	—
*) Divača	9-07	6-33	9-22

*) Iz postaje Hrpelje-Kozina zavije in pride v Pulj 12-50 popoldne, 9-25 zvečer in 10-49 po noči.

**) Na postaji „Divača“ presede se na južno železnico proti Ljubljani.

b) Divača - Hrpelje - Trst.

Odhod iz Divače.

Divača	9-08	4-58	7-58
Rodik	9-22	5-14	—
*) Hrpelje-Kozina	9-31	5-24	8-15
Draga	9-49	6-27	9-27
Boršt	10-03	6-41	9-41
Ricmanje	10-07	6-45	9-45
Trst (Sv. Andrej)	10-26	7-05	10-04

*) Na postaji Hrpelje-Kozina pripne se vlak, ki iz Pulja odhaja 5-30 zjutraj 2.00 popold. 6-28 zvečer.

Čebelno-voščene sveče!**J. KOPAČ****Solzanska cesta št. 9 v Gorici.**

Sveče iz pravega čebelnega voska izdelujem in prodajam po 2 gl. 45 kr. kilo.

Za pristnost sveč pod mojo postavno protokolovano znamko, zagotavljam popolno jamstvo. Kdor drugače dokaže, dobi vsako odvzeto naročilo brezplačno in po vrhu še 100 gl. nagrade.

Priporoča se č. duhovščini in č. cerkve. oskrbništvom!

Čebelno-voščene sveče!**Anton Urbančič****Gorica****trgovec s tkanino in drobnino v Raštelu št. 20**

Priporoča se svojim sorojakom ter naznanja, da prodaja razne tkanine za moške in ženske obleke, ovratnice, ovratnike, nogovice, trakove, gumbe, bombaž, sukanec in sploh ves drobiž, ki ga rabimo pri obleki.

— Nizke cene —

Z a o g l a s e

v „Primorskem Listu“ se plačuje po prostoru ali pogodbi. Celoletni veliko popusta.

Anton Jerkič**fotograf v Gorici, v ulici Sv. Klare št. 5.**

Edini slovenski fotograf priporoča se sl. občinstvu, osobito preč. duhovščini v mestu in na deželi, da bi ga podpirali v njegovem podjetju. Izdeluje vsa v fotografsko stroko spadajoča dela strogo natančne in elegantne oblike. Za delo jamči. — Zaloga zanimivih stereoskopičnih obzorov od Gorice in okolice. — Cena posameznim 50 kr., 12tim pa samo 4 gl.

Priporoča se vsem sorojakom, da bi ga blagovolili podpirati v njegovej obrti.

Bajt Ivan

krojač **GORICA** krojač
ulica „Treh kraljev“ (Via tre re)

NOVA PAVLETIČEVA HIŠA.**Najnižje cene! — Bogata zaloga!****G. Likar****trgovec, GORICA. Semeniška ulica 10.**

Ima v zalogi mašne in šolske knjige, sv. podobe, tiskovine za farne in županijske urade, raznovrstni papir, vsakovrstne pisarske in šolske potrebščine.

Preskrbi tudi tisk za vizitke in vsakovrstne naslove, zavitke itd. po najnižjih cenah.

Svoji k svojim!